

УТВЕРЖДЕНО:

Решением Сената
от 01.10.21

Председатель
Захария С.К.

**Комратский государственный университет
Департамент менеджмента качества и учебного процесса**

**Руководящие документы
СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТА КАЧЕСТВА (СМК)**

Зарегистрирован: ОМК № 17-4 от 25.10.2021

**STRATEGIA DE ÎNVĂȚARE PE TOT PARCURSUL
VIETII
A UNIVERSITĂȚII DE STAT DIN COMRAT
pentru perioada 2021 - 2025**

COMRAT – 2021

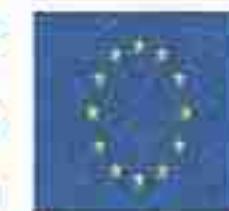
Strategia de învățare pe tot parcursul vieții a Universității de Stat din Comrat este un livrabil în cadrul proiectului 597889-EPP-1-2018-1-MD-EPPKA2-CBHE-SP, „TOWARDS EUROPEAN UNIVERSITY LIFELONG LEARNING MODEL IN MOLDOVA” (COMPASS), finanțat de către Uniunea Europeană prin intermediul programului Erasmus+, acțiunea cheie 2 Consolidarea Capacităților în Domeniul Învățământului Superior

„Acest proiect este finanțat de Comisia Europeană. Suportul financiar din partea Comisiei Europene pentru acest proiect nu constituie o andosare a conținutului care reflectă doar părerile autorilor, și Comisia nu poate purta răspundere pentru orice mod de utilizare a informației incluse în prezentul proiect de document”.

CUPRINS

INTRODUCERE	4
I. EVALUAREA CONTEXTULUI ACTUAL AL ÎNVĂȚĂRII PE TOT PARCURSUL VIEȚII	5
1.1 Contextul european al învățării pe tot parcursul vieții	5
1.2 Analiza cadrului național în domeniul ÎPV	8
1.3 Dimensiunea instituțională a ÎPV în cadrul Universității de Stat din Comrat ..	12
II. VIZIUNEA STRATEGICĂ INSTITUȚIONALĂ PRIVIND ÎNVĂȚAREA PE TOT PARCURSUL VIEȚII	14
III. OBIECTIVE STRATEGICE, DIRECȚII PRIORITARE DE ACȚIUNI ȘI REZULTATE AȘTEPTATE PRIVIND ÎNVĂȚAREA PE TOT PARCURSUL VIEȚII LA NIVEL INSTITUȚIONAL	16
IV. IMPLEMENTAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI DE ÎNVĂȚARE PE TOT PARCURSUL VIEȚII ÎN CADRUL UNIVERSITĂȚII DE STAT DIN COMRAT	19

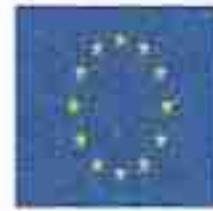
INTRODUCERE

În condițiile globalizării, informatizării, tehnologizării rapide a tuturor domeniilor de activitate umană, creșterii diferențierii competențelor, educația, formarea profesională și actualizarea continuă a competențelor au devenit imperitive pentru dezvoltarea socioeconomică a oricărei țări, asigurarea progresului societății, inserția profesională pe piața muncii, sporirea calității vieții și autorealizarea fiecărui individ. Provocările economice și sociale contemporane determină necesitatea de a dezvolta o nouă paradigmă a educației – cea de învățare pe tot parcursul vieții (Lifelong Learning – LLL) și conștientizarea faptului că educația nu se finalizează cu obținerea unei diplome sau a unui loc de muncă, învățarea permanentă fiind o condiție necesară pentru adaptarea la cerințele profesionale, economice, sociale, informaționale și tehnologice mereu în schimbare.

Apărut în anii '70 ai secolului trecut, conceptul *învățarea pe tot parcursul*, s-a dezvoltat și modificat de-a lungul timpului, avansând în Comunitatea Europeană la nivel de politici. Actualmente, strategia de învățare pe tot parursul vieții a devenit o prioritate în politicile educaționale naționale datorită rolului și importanței ce îi revin în dezvoltarea economico-socială și în dezvoltarea personală a fiecărui cetățean, precum și a beneficiilor ce le oferă.

Implementarea LLL are impact economic, social și personal. *Impactul economic* constă în reducerea efectelor fenomenelor actuale, precum "îmbătrânirea profesională" a populației, migrația forței de muncă, deficitul de calificări pe piața forței de muncă, competiția globală ș.a. În aspect *social* învățarea pe tot parcursul vieții reprezintă condiția creșterii calității și eficienței proceselor de educație și de formare profesională, promovarea echității, coeziunii sociale și a cetățeniei active. Impactul LLL la nivelul *personal* rezidă în stimularea creativității și inventivității, a spiritului antreprenorial, creșterea responsabilității persoanelor. LLL oferă vaste posibilități pentru a răspunde mai bine nevoilor de competențe ale economiei și ale individului.

Pentru a răspunde provocărilor contemporane în domeniul educației, formării și dezvoltării profesionale, a devenit imperios necesară elaborarea și implementarea unei strategii distințe în sfera ÎPV în cadrul Universității de Stat din Comrat. Strategia de dezvoltare a ÎPV în USC stabilește cadrul strategic al politicii Universității în domeniul menționat în perioada 2021 -2025 și a fost elaborată ținând cont de prerogativele actuale în sistemul de învățământ.

I. EVALUAREA CONTEXTULUI ACTUAL AL ÎNVĂȚĂRII PE TOT PARCURSUL VIEȚII

1.1 Contextul european al învățării pe tot parcursul vieții

Parcursul european al implementării LLL înscrie o ascensiune continuă. Prin adoptarea în 1995 a Cărții Albe privind educația și formarea profesională, Uniunea Europeană s-a orientat spre o societate care învață, bazată pe dobândirea de noi cunoștințe și pe învățarea pe tot parcursul vieții.

În anul 2000 Summitul de la Lisabona a anunțat intrarea Europei în epoca cunoștințelor. În cadrul acestui summit a fost adoptat documentul "European Communities: A Memorandum on Lifelong Learning/ Comunitățile Europene: un Memorandum privind învățarea pe tot parcursul vieții", în care s-a constatat că piața muncii solicită permanent îmbunătățirea/innoirea/actualizarea cunoștințelor, deprinderilor și competențelor profesionale. Potrivit Comisiei Europene, prioritatea centrală a Programului de învățare pe parcursul vieții vizează transformarea Uniunii Europene în *cea mai competitivă economie bazată pe cunoaștere din lume*, capabilă de o creștere economică durabilă însoțită de o creștere cantitativă și calitativă a numărului locurilor de muncă și de o mai mare coeziune socială.

În Memorandumul menționat se expune conceptul LLL și se definește *învățarea pe tot parcursul vieții* (definiție preluată din Strategia Europeană privind Ocupare a Forței de Muncă) ca "*toate activitățile de învățare intenționate întreprinse în mod continuu cu scopul de a îmbunătăți cunoștințele, abilitățile și competențele*". Memorandumul a inclus șase mesaje cheie care oferă un cadru structurat pentru punerea în practică a învățării pe tot parcursul vieții: noi competențe de bază pentru toți; mai multe investiții în resurse umane; inovație în predare și învățare; valorificarea învățării; regândirea îndrumării și consilierii; aducerea învățării mai aproape de casă.

Ulterior conceptul LLL a fost dezvoltat și extins, astfel în Comunicatul Comisiei Europene din 2001 "Making a European area of lifelong learning a reality", învățarea pe tot parcursul vieții este definită ca incluzând "*toate activitățile de învățare desfășurate pe tot parcursul vieții, cu scopul de a îmbunătăți cunoștințele, abilitățile și competențele, într-o perspectivă personală, civică, socială și sau legată de ocuparea forței de muncă*". Totodată, în cadrul consultărilor privind adoptarea acestui document, a fost susținută, în special, ideea că învățarea pe tot parcursul vieții ar trebui să cuprindă *toate etapele și forme de învățare*: de la educația preșcolară până la cea cea de după pensionare. Amploarea definiției de mai sus atrage, de asemenea, atenția asupra întregii game de activități de învățare formală, non-formală și informală.

O asemenea abordare a fost precizată de către Serviciul de Cercetare al Parlamentului European care a specificat că LLL include următoarele *etape ale învățării pe tot parcursul vieții*: educația timpurie (ISCED 0); învățământul general obligatoriu (ISCED 1-3); educația și formarea vocațional tehnică (ISCED 4-5); educația terțiară (IECED 6-8); educația adulților, concepute ca *etape ale învățării pe tot parcursul vieții*. În același timp, unele din aceste etape, în special, educația adulților, se poate realiza în materie de formare (procesul de dobândire a abilităților sau a comportamentelor necesare pentru desfășurarea unei anumite activități la locul de muncă) și educație formală, non-formală și informală.

În contextul celor expuse se poate conchide că *modelul european de învățare pe tot parcursul vieții* este un proces continuu de oportunități flexibile de învățare, corelând educația și competențele dobândite în instituțiile formale cu dezvoltarea competențelor în contexte non-formale și informale, în special la locul de muncă.

Recunoscând semnificația majoră a dezvoltării noii paradigmă educaționale, autoritățile comunitare au declarat anul 2006 – Anul European al învățării pe tot parcursul vieții, care a fost marcat de o serie de inițiative și acțiuni în domeniu. Astfel, în 2006 Consiliul European a lansat Programul de învățare pe tot parcursul vieții 2007–2013, menit să contribuie la dezvoltarea Comunității ca o societate avansată bazată pe cunoaștere, caracterizată de o dezvoltare economică durabilă, însotită de o creștere cantitativă și calitativă a numărului locurilor de muncă și de o mai mare coeziune socială, precum și să sprijine crearea unui *spațiu european al învățării pe tot parcursul vieții*. Implementarea acestui program a permis cetățenilor europeni să ia parte la diferite forme de învățare la toate etapele vieții și să dinamizeze dezvoltarea sectorului de educație și de formare profesională din Europa.

În același an 2006, Parlamentul European și Consiliul UE au adoptat Recomandarea privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții, prin care statelor membre li s-a recomandat să dezvolte „*furnizarea de competențe-cheie pentru toți ca parte a strategiilor lor de învățare pe tot parcursul vieții*”. Acest document a stabilit Cadrul european de referință al competențelor-cheie și a definit competențele de care fiecare cetățean are nevoie pentru dezvoltarea personală, pentru ocuparea unui loc de muncă, pentru incluziune socială și cetățenie activă.

Întrucât cerințele față de competențe sunt în continuă schimbare, tot mai multe locuri de muncă devin înalt tehnologizate, dezvoltarea competențelor este din ce în ce mai relevantă în vederea asigurării rezilienței și capacitateii de adaptare la schimbări. Acest fapt a solicitat revizuirea Recomandării din 2006 și adoptarea în mai 2018 a noilor Recomandări privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții. În documentul respectiv se menționează că societățile și economiile europene se confruntă cu importante inovații tehnologice și digitale, precum și cu

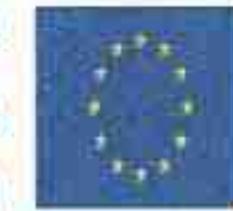

schimbări ale pieței forței de muncă și cele demografice. Multe dintre locurile de muncă de astăzi nu existau acum zece ani și diferite forme noi de relații de muncă vor fi create în viitor.

În Comunicatul Comisiei Europene "Delivering lifelong learning for knowledge, creativity and innovation" (2007) a fost reiterată importanța învățării pe tot parcursul vieții și s-a accentuat necesitatea *elaborării strategiilor naționale* în acest sens, care ar contribui la realizarea unui *spațiu european de învățare pe tot parcursul vieții*.

Astfel, potrivit conceptului comunitar, învățarea nu se limitează la o singură etapă specifică a vieții, ci se desfășoară în contexte diferite, de-a lungul vieții. Prin *Cadrul Strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării (ET 2020)*, inițiat în 2009, Uniunea Europeană a stabilit drept una din prioritățile strategice comune pe termen lung ale politicilor UE *transformarea învățării pe tot parcursul vieții și a mobilității în realitate* și a fixat următorii indicatori de referință care urmează să fie realizați până în anul 2020: cel puțin 15 % dintre adulții (populația cu vârstă cuprinsă între 25-64 ani) să participe la activități de învățare pe tot parcursul vieții; cel puțin 40 % dintre persoanele cu vârstă cuprinsă între 30 și 34 de ani să absolve o formă de învățământ superior. În calitate de instrumente pentru implementarea politicilor europene în domeniul învățării pe tot parcursul vieții au fost evidențiate: Cadrul European al competențelor-cheie; Sistemul European de Transfer și Acumulare de Credite (ECTS); Europas; Cadrul European al Calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții;(EQF); Cadrul European de Asigurare a Calității pentru învățământul vocațional (EQAVET); Sistemul European de Credite pentru educația și formarea profesională (ECVET) și.a.

La expirarea perioadei de implementare a Cadrului Strategic ET 2020, au fost evaluate progresele înregistrate în realizarea obiectivelor strategice, inclusiv în ceea ce vizează *transformarea învățării pe tot parcursul vieții și a mobilității într-o realitate pentru toți* și s-a constatat însă că rata de participare a adulților la învățarea pe tot parcursul vieții a crescut la 9,2 % în 2020 de la 7,8 % în 2010, dar obiectivul stabilit (de 15 %) nu a fost atins. În *Rezoluția Consiliului Europei privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației (2021-2030)* se menționează că "provocările societale, tehnologice, digitale, economice și de mediu afectează din ce în ce mai mult modul în care trăim și lucrăm, inclusiv distribuirea locurilor de muncă și cererea de aptitudini și competențe". În acest context învățarea pe tot parcursul vieții devine un instrument esențial pentru tranziții profesionale în condițiile solicitărilor competențelor diversificate pe piața muncii și creșterii vârstei de pensionare. Din aceste considerente au fost reiterate pentru următorul deceniu (până în 2030) prioritățile stabilite în Cadrul strategic anterior (ET 2020), inclusiv plasarea pe prim plan a *învățării pe tot parcursul întregii vieți și a mobilității*.

Învățarea pe tot parcursul vieții, se menționează în Rezoluție, influențează viziunea generală și obiectivele globale pentru educație și formare în UE și *cuprinde toate nivelurile și tipurile de educație și formare, precum și învățarea non-formală și informală, într-o perspectivă holistă.*

În *Cartea Albă privind viitorul Europei. Reflectii și scenarii pentru UE-27 până în 2025*, lansată de Comisia Europeană în 2017, se subliniază că „este probabil ca majoritatea copiilor care încep școala primară astăzi să ajungă să aibă noi tipuri de locuri de muncă inexistente deocamdată” și că pentru abordarea corectă a acestei situații „vor fi necesare investiții masive în competențe și o regândire majoră a sistemelor de educație și de învățare pe tot parcursul vieții”. Documentul recomandă statelor membre să sprijine dreptul la educație, formare profesională și învățare pe tot parcursul vieții de calitate, favorabile incluziunii prin susținerea și consolidarea dezvoltării continue a competențelor-cheie de la o vârstă fragedă pentru toți cetățenii, ca parte a strategiilor naționale de învățare pe tot parcursul vieții.

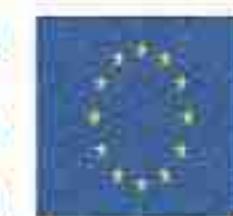
1.2 Analiza cadrului național în domeniul ÎPV

Aspirațiile Republicii Moldova de integrare europeană, de integrare în Spațiul European al învățământului superior, precum și recunoașterea contribuțiilor pe care le poate aduce dezvoltarea profesională și competențele profesionale la evoluția economico-socială trasează drept unul din obiectivele prioritare de dezvoltare a educației - *implementarea conceptului de învățare pe tot parcursul vieții.*

Schimbările aferente profilurilor și cerințelor profesionale amplifică nevoia de a extinde oportunitățile pentru o educație permanentă. Pentru a face față noilor cerințe și a asigura societatea cu potențial uman calificat, instituțiile de învățământ superior prin programele se studii oferite pot contribui substanțial la implementarea strategiilor de învățare pe tot parcursul vieții și la îmbunătățirea relevanței sistemului de învățământ pentru piața muncii.

Potrivit Concepției învățării pe tot parcursul vieții (2012), în Republica Moldova oamenii trebuie orientați să învețe continuu și în mod adecvat, rapid și eficient, inovativ, valorificându-și la maxim potențialul de care dispun, pentru că numai astfel pot face față provocărilor lumii contemporane, mereu în schimbare, dar și nevoilor de adaptare continuă la noile realități ale secolului XXI. Oamenii trebuie să tindă spre achiziționarea abilităților și competențelor noi, prin care să-și dezvolte capacitatea de a învăța pe tot parcursul vieții.

În Republica Moldova învățarea pe tot parcursul vieții este reglementată în diferite acte legislativ-normative, precum Constituția Republicii Moldova, Codul muncii, Codul Educației, Cadrul Național al Calificărilor, Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova, Regulamentul cu privire la

formarea continuă a adulților, Ghidul de evaluare externă a programelor de formare profesională continuă s.a.

Potrivit Codului educației al RM (art. 120) învățarea pe tot parcursul vieții include activitățile de învățare realizate de o persoană pe parcursul vieții, în scopul formării sau dezvoltării competențelor din perspectivă personală, civică, socială și profesională.

Învățarea pe tot parcursul vieții cuprinde învățământul general, profesional-tehnic, superior și formarea continuă a adulților și se realizează în cadrul învățării formale, nonformale și informale:

- **învățarea formală** reprezintă un proces instituționalizat, structurat și bazat pe o proiectare curriculară explicită;

- **învățarea nonformală** este integrată în cadrul unor activități planificate, cu obiective de învățare care nu urmează în mod explicit un curriculum;

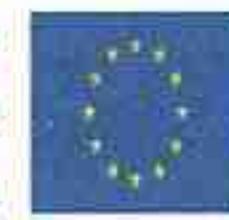
- **învățarea informală** reprezintă rezultatul unor activități zilnice legate de muncă, mediul familial, timpul liber și nu este organizată sau structurată din punct de vedere al obiectivelor, duratei ori sprijinului pentru învățare.

Învățarea nonformală și învățarea informală este realizată în corepondere cu intențiile și dorinței persoanei și nu finalizează automat cu certificarea cunoștințelor și competențelor dobândite. Învățarea pe tot parcursul vieții se desfășoară în cadrul, dar și în afara sistemelor tradiționale de educație și formare. Se centrează pe formarea și dezvoltarea competențelor-cheie și a competențelor specifice unui anumit domeniu, calificări sau specialități pe parcursul educației obligatorii, care, la rândul lor, servesc ca fundament pentru studii pe tot parcursul vieții. Învățarea pe tot parcursul vieții plasează responsabilitatea individului în centrul procesului de învățare.

Republica Moldova, la fel ca și majoritatea țărilor, acționează în direcția îmbunătățirii situației din domeniul educației, învățământului și al formării profesionale. Pentru Republica Moldova educația este o prioritate națională. Toate organizațiile guvernamentale și non-guvernamentale ale statului colaborează și cooperează pentru a garanta dreptul la educație, indiferent de naționalitate, gen, vârstă, statut social, afiliere politică sau credințe religioase. Demersurile legislative, programele și proiectele elaborate au la bază valorificarea cunoașterii și urmăresc schimbări majore la nivel structural. Educația în RM reprezintă un element de primă importanță pentru dezvoltarea susținută pe termen lung a societății și a economiei naționale.

Cadrul legislativ-normativ privind ÎPV este reglementat la nivel național de:

- Constituția Republicii Moldova (1994) care garantează prin art. 35 dreptul la învățătură.
- Codul muncii (2003) care stabilește norme referitoare la formarea profesională (titlul VII).

- Codul Educației al Republicii Moldova (2014) stabilește cadrul juridic al raporturilor privind proiectarea, organizarea, funcționarea și dezvoltarea sistemului de educație din Republica Moldova. Un capitol aparte VII este dedicat Învățării pe tot parcursul vieții (structura, forme, finanțare, certificarea cunoștințelor și competențelor dobândite în contexte de educație non-formală și informală, modalități de realizare etc.).

- Planul național de acțiuni pentru implementarea reformei structurale în educație prevede: asigurarea accesului pentru toți copiii la educație de calitate; sporirea flexibilității în relațiile de muncă în sectorul educației; eficientizarea utilizării alocațiilor financiare.

- Strategia de dezvoltare a învățământului vocațional/tehnic pe anii 2013-2020 stabilește obiectivele și sarcinile pe termen mediu și lung în vederea dezvoltării educației vocațional/tehnice, definește orientările și direcțiile prioritare de dezvoltare a sistemului de învățământ vocațional/tehnic din Republica Moldova în perspectiva integrării europene.

- Educația-2020. Strategia sectorială de dezvoltare pentru anii 2012-2020 oferă o diagnoză a stării actuale a sistemului de educație din Republica Moldova, identifică principalele probleme ale sistemului și selectează soluțiile cele mai potrivite pentru rezolvarea acestora, astfel încât sistemul de educație să devină principalul factor de progres economic și social al țării.

- Educația-2030. Strategia de dezvoltare a educației pentru anii 2021 – 2030 „Educația 2030” În conformitate cu Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2030”, Strategia de dezvoltare a educației „Educația 2030” urmărește dezvoltarea unui Sistem Național de Educație, capabil să ofere educație de înaltă calitate, incluzivă și echitabilă tuturor copiilor/ elevilor/ studenților/ adulților pe tot parcursul vieții, la toate treptele de învățământ, în varii contexte formale/ nonformale/ informale.

Potrivit strategiei Educația 2030, Republica Moldova promovează extinderea și diversificarea sistemului de instruire a adulților pe parcursul întregii vieți din perspectiva formării generale și a formării profesionale continue, în corespondere cu nevoile persoanei raportate la necesitățile socioeconomice.

Unul din obiectivele strategice ale strategiei Educație 2030 - Obiectivul nr.7. Învățarea pe tot parcursul vieții – calitatea învățării și educației adulților din Strategia „Educație 2030” prevede asigurarea de oportunități de învățare tuturor cetățenilor pe tot parcursul vieții și în toate situațiile de viață astfel, încât cel puțin 47% dintre adulți să participe la activități de instruire nonformală.

Se proiectează crearea până în anul 2030 a unui sistem funcțional de educație nonformală a tinerilor și adulților. În acest context, direcțiile prioritare de acțiuni sunt generate de factorii: importanța educației nonformale ca factor de complementare a învățământului formal, dar și ca mijloc

de asigurare a educației pe parcursul întregii vieți; nivelul scăzut de funcționalitate a sistemului de educație nonformală în Republica Moldova.

Direcțiile prioritare de acțiuni constau în:

- Crearea "Observatorului educației adulților" – care să furnizeze date statistice și cercetări științifice în domeniu.
- Dezvoltarea sistemului de învățare și educație a adulților prin crearea de facilități, prin diversificarea formelor și serviciilor de formare continue, prin eficientizarea activității instituțiilor/centrelor de formare profesională și personală continuă a adulților.
- Extinderea și consolidarea procesului de validare a competențelor profesionale dobândite de către adulți pe calea nonformală și informală din perspectiva asigurării intergării acestora pe piața muncii și reintegrării migranților moldoveni în viața socială și economică a țării.
- Dezvoltarea educației informale a tinerilor și a adulților ca factor care influențează puternic formarea personalității umane prin formarea și dezvoltarea competențelor de orientare în spațiul informațional actual a educabililor prin valorificarea specifică a surselor de educație informală: massmedia, biserică, asociații profesionale, pe interese etc.
- Reconceptualizarea și dezvoltarea sistemului de finanțare a sistemului de învățare și educație a adulților în plan formal și nonformal.
- Dezvoltarea cadrului conceptual și normativ al învățării și educației adulților în diferite forme.

Au fost elaborate și puse în aplicare o serie de documente care se referă direct sau indirect la ÎPV, precum Cadrul Național al Calificărilor (2017), Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova (2014), Regulamentul cu privire la formarea continuă a adulților, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova, (2017); Ghidul de evaluare externă a programelor de formare profesională continuă (2016), Metodologia de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continua (2016) și a.

Au fost elaborate și recomandate de către Ministerul Educației și Cercetării sugestii privind elaborarea programei și curricula pentru învățare pe tot parcursul vieții:

- *Metodologia de elaborare a programelor și a curriculumului din cadrul învățării pe tot parcursul vieții, aprobată de MECC nr. 70 din 25.01.2019;*
- *Metodologia de elaborare a programelor de formare profesională continuă a cadrelor didactice aprobată de MECC nr. 92 din 30.01.2019. Metodologia de elaborare a programelor de formare profesională continuă a cadrelor didactice aprobată de MECC nr. 92 din 30.01.2019.*

1.3 Dimensiunea instituțională a ÎPV în cadrul Universității de Stat din Comrat

În universitatea de Stat din Comrat cursurile de învățământ continuu pentru cadrele didactice se efectuează din anul 2006, în baza Ordinului Ministerului Educației al RM № 624 din 21 decembrie 2005. ”Despre *Centrul de învățământ continuu a cadrelor didactice* în Universitatea de Stat din Comrat” cu finanțare din buget (până în anul 2011). Din start instituția avea dreptul să organizeze cursuri doar pentru profesorii de limba și literatura găgăuză.

În cadrul proiectului Tempus, în anul 2010 a fost elaborat și aprobat documentul de bază, care reglementă activitatea instituției de organizare a învățământului continuu – *Regulamentul despre Centrul de învățământ continuu în Universitatea de Stat din Comrat* (Proces Verbal Nr. Ședința Senatului instituției din 30 septembrie 2010). Deschiderea oficială a Centrului de învățământ continuu în instituție, în cadrul proiectului Tempus a avut loc pe 07.10.2010.

Centrul elaborează evenimente organizaționale în contextul sistemului național general de educație în scopurile procesului de formare a cadrelor didactice, capabile să se adapteze la dinamica schimbărilor în lumea modernă a învățământului.

Obiectivul fundamental al programului: modernizarea formării profesionale continue a cadrelor didactice prin oferirea bazei teoretice și practice aprofundate în vederea formării și exersării setului de competențe necesare pentru asigurarea eficientizării procesului educațional.

Este proiectat în contextul următoarelor aspecte ale misiunii educației, expuse în Codul Educației al Republicii Moldova, după cum urmează: satisfacerea cerințelor educaționale ale individului și ale societății; dezvoltarea potențialului uman pentru a asigura calitatea vieții, creșterea durabilă a economiei și bunăstarea poporului; dezvoltarea culturii naționale; promovarea învățării pe tot parcursul vieții. Obiectivul respectiv este racordat și la misiunea USC de creare a oportunităților de formare profesională pe parcursul întregii vieți expusă în Carta universitară, precum și la obiectivele strategice stipulate în Planul de dezvoltare strategică a USC pe perioada 2017-2022: optimizarea implementării formelor și metodelor de predare-învățare-evaluare, bazate pe tehnologii inovative moderne; dezvoltarea Sistemului de management al calității; desăvârșirea platformei MOODLE USC astfel, ca acestea să devină o necesitate de comunicare între subiecții procesului didactică.

Programele de formare profesională continuă elaborate în concordanță cu menirea instituției ce promovează învățământul și cercetarea, în corespondere cu exigențele unei societăți bazate pe cunoaștere și pe educație continuă și integrare în circuitul european și mondial, contribuind la dezvoltarea locală, regională și națională, din punct de vedere social, economic, cultural, printr-o integrare activă în viața comunitară.

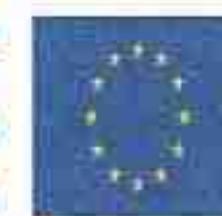

Cursurile de formare profesională continuă sunt organizate în baza standardelor de conținut, standardelor de competențe, standardelor naționale de referință, standardelor de acreditare și a Cadrului Național al Calificărilor.

Strategia instituțională ÎPV a fost elaborată în baza unei analize multiaspectuale a situației actuale din cadrul Universității privind învățarea pe tot parcursul vieții, prezentată în următoarea analiză SWOT.

ANALIZA SWOT A ÎNVĂȚĂRII PE TOT PARCURSUL VIEȚII ÎN CADRUL UNIVERSITĂȚII

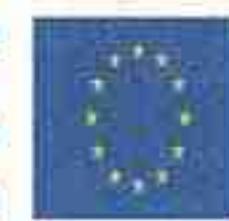
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Conducerea universității corelează principalele priorități de dezvoltare a universității cu dezvoltarea învățării pe tot parcursul vieții în universitate; • structuri consolidate de formare profesională inițială (Facultăți, catedre) și continuă (Centrul de Formare Continuă); • oferă diversificată de programe de studii licență, master și formare continuă; • calitate înaltă a personalului didactic și de cercetare, recunoscut prin implicarea în dezvoltarea învățământului de toate nivelurile; • clasificări bune privind calitatea programelor de formare profesională inițială și continuă, în conformitate cu criteriile și standardele ANACEC; • oportunități sporite pentru a oferi servicii de învățare pe tot parcursul vieții în regim online, offline, landed learning; • imagine bună în mediul educațional, socio-economic privind pregătirea educabililor în cadrul universității, probată inclusiv prin poziții importante ocupate de aceștia în diverse structuri academice, administrative la nivel regional și național. • bază materială proprie suficientă și adekvată pentru a oferi servicii de învățare pe tot parcursul vieții (spații și echipamente didactice) precum și facilități în serviciul formabilitelor (cămine, cantină, bibliotecă, săli de studii, campus sportiv universitar etc.); • existența unei platforme Moodle care găzduiește cursuri de învățare pe tot parcursul vieții; • prezență constantă și distinctă în viața comunității locale și naționale, prin implicarea în proiecte de interes public, prin organizarea sau coorganizarea unor manifestări periodice de impact. 	<ul style="list-style-type: none"> • lipsa unui concept universitar unitar de învățare pe tot parcursul vieții; • buget redus pentru activitățile de învățare pe tot parcursul vieții în cadrul Universității; • dotări insuficiente, inclusiv digitale pentru a asigura condiții satisfăcătoare de studii și de trai; • lipsa de programe, softuri pentru a facilita realizarea programelor la distanță (offline, blended learning); • suprasolicitarea cadrelor didactice/formatorilor implicați în organizarea activităților de formare continuă; • număr constant de programe de formare profesională continuă; • diversificare lentă a ofertei educaționale universitare de învățare pe tot parcursul vieții, în acord cu solicitările beneficiarilor, pieței muncii; • lipsa parteneriatelor cu agenții economici pentru inițierea, dezvoltarea programelor de învățare pe tot parcursul vieții; • legătură slabă între activitățile de învățare pe tot parcursul vieții și cele de cercetare; • dezvoltare insuficientă a sistemului informațional managerial (zona de management universitar, funcționarea documentelor, evidența îndeplinirii sarcinilor etc.); • utilizarea nesatisfăcătoare a canalelor de comunicare social media pentru a promova programele de învățare pe tot parcursul vieții.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> • interes în creștere al beneficiarilor, angajatorilor pentru programele de formare oferite de universitate; • mediu intern favorabil pentru dezvoltarea unor programe de învățare pe parcursul vieții în acord cu solicitările pieței educaționale/pieței muncii; • oferirea asistenței, a suportului finanțier și tehnic din partea partenerilor strategici/donatorilor (USAID, ORANGE, UK, Suedia, etc.), Proiectului ERASMUS+ Compass etc.; • oportunități de a accesa fonduri internaționale, europene, naționale pentru a dezvolta programe de învățare pe tot parcursul vieții optime, formare a formatorilor în ÎPV; • disponibilitatea formatorilor practicieni în realizarea programelor de învățare pe tot parcursul vieții; • mecanisme de motivare a cadrelor didactice pentru implicarea în activitatea de învățare pe tot parcursul vieții și valorificarea continuă a acestui proces. 	<ul style="list-style-type: none"> • gradul ridicat al migrației populației, scăderea numărului de beneficiari ce solicită formări; • evoluțiile impredictibile pe plan național al legislației, standardelor de evaluare, nivelului de finanțare; • finanțare insuficientă alocată pentru dezvoltarea programelor de formare profesională continuă, motivarea formatorilor în domeniul educației pe tot parcursul vieții, generând dificultăți în asigurarea sustenabilității financiare în condiții de performanță a actului academic; • amplificarea concurenței interuniversitare la nivel regional și național privind învățarea adulților; • insuficientă colaborare cu organizațiile, asociațiile naționale și internaționale în domeniul învățării pe tot parcursul vieții în vederea amplificării tendințelor în domeniu.

II. VIZIUNEA STRATEGICĂ INSTITUȚIONALĂ PRIVIND ÎNVĂȚAREA PE TOT PARCURSUL VIEȚII

Implementarea ÎPV are impact economic, social și personal. Impactul economic constă în reducerea efectelor fenomenelor actuale, precum îmbătrânirea populației, migrația forței de muncă, deficitul de calificări pe piața forței de muncă, competiția globală și.a. În aspect social învățarea pe tot parcursul vieții reprezintă condiția creșterii calității și eficienței proceselor de educație și de formare profesională, promovarea echității, coeziunii sociale și a cetățeniei active. Impactul ÎPV la nivelul personal rezidă în stimularea creativității și inventivității, a spiritului antreprenorial, creșterea responsabilității persoanelor. ÎPV oferă vaste posibilități pentru a răspunde mai bine nevoilor de competențe ale economiei și ale individului. Societatea, cetățenii au nevoie de universități puternice, autonome, receptive și incluzive, care promovează conceptul de educație și formare profesională bazată pe cercetare pentru a face față provocărilor mediului în continuă schimbare. Pentru a răspunde provocărilor contemporane în domeniul educației, formării și dezvoltării profesionale, a devenit imperios necesară elaborarea și implementarea unei strategii distințe în sfera ÎPV în cadrul Universității de Stat din Comrat. Strategia de dezvoltare a ÎPV în USC stabilește cadrul strategic al politicii Universității în domeniul menționat în perioada 2021 -2025 și a fost elaborată ținând cont de prerogativele actuale în sistemul de învățământ.

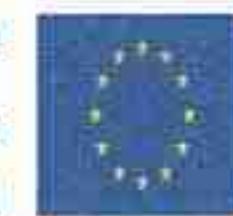

Conceperea și formularea viziunii strategice a Universității de Stat din Comrat de învățare pe tot parcursul vieții pe termen lung este determinată de următorii factori:

1. Racordarea la politicile europene în domeniul educației:
  - Implementarea educației pe parcursul întregii vieți.
  - Implementarea educației pentru dezvoltare durabilă – instrument-cheie pentru realizarea obiectivelor dezvoltării durabile.
  - Valorificarea competențelor-cheie privind educația pe parcursul întregii vieți (Bruxelles, 2018), competențele-cheie pentru dezvoltare sustenabilă, dar și a competențelor promovate de UNESCO.
  - Asigurarea calității educației incluzive și echitabile.
  - Educație prin valori și pentru valori.
2. Racordarea la prevederile Strategiei Naționale de Dezvoltare "MOLDOVA 2030":
  - Centrarea pe oameni și pe drepturile fundamentale ale acestora.
  - Valorificarea potențialului fiecărei persoane, indiferent de vârstă, mediu de reședință, sex, etnie, dizabilitate, religie sau alte diferențe (a se vedea Strategia Națională de Dezvoltare "MOLDOVA 2030").
3. Starea actuală în sistemul educațional național privind ÎPV:
  - Experiențele și tradițiile naționale în învățarea pe tot parcursul vieții.
  - Cadrul legislativ, politicile și strategiile naționale de învățare pe tot parcursul vieții.
  - Potențialul și oportunitățile sistemului de educație de a realiza obiectivele învățării pe tot parcursul vieții, de a realiza eficient funcțiile sale.
4. Situația actuală la nivel instituțional privind ÎPV:

În conformitate cu politicile și strategiile europene și naționale Strategia de învățare pe tot parcursul vieții a Universității de Stat din Comrat pentru perioada 2021 – 2025 urmărește dezvoltarea unui sistem instituțional, capabil să ofere educație de înaltă calitate, echitabilă tuturor studenților/adulților pe tot parcursul vieții, la toate ciclurile și formele de învățământ, în varii contexte formale/ nonformale/ informale. Factorii ce determină formarea unei viziuni strategice au generat identificarea următoarelor axe valorice: calitatea, accesibilitatea, adaptabilitatea, flexibilitatea, performanța. Cele cinci axe valorice au un caracter transversal și prezintă un cadru de referință privind elaborarea și monitorizarea Strategiei.

USC tinde să devină o universitate competitivă, implicată activ în sistemul global al învățământului superior din domeniu, care, printr-o strategie modernă și flexibilă, să formeze specialiști capabili să fie angajați pe piața muncii și recunoscuți la nivel național și internațional. Astfel, pentru îndeplinirea misiunii asumate și a obiectivelor strategice Univeritatea își proiectează să

promoveze învățarea pe tot parcursul vieții în toate activitățile instituționale, să antreneze în procesul de ÎPV toate subdiviziunile, mediul academic. Învățarea pe tot parcursul vieții va deveni un concept comun al comunității academice, parte componentă a culturii universitare care va angrena managementul USC la toate treptele și nivelurile de instruire la nivel instituțional.

Strategia de învățare pe tot parcursul vieții a Universității de Stat din Comrat este propusă pentru o perioadă de cinci ani axată pe domenii de interes, obiective, susținute de un număr de activități, care caracterizează implementarea conceptului de învățare pe parcursul vieții în cadrul universității. Strategia de învățare pe tot parcursul vieții se va focaliza pe excelență în educație, cercetare și formare, pe consolidarea și extinderea parteneriatelor naționale și europene, pe diversificarea programelor de studii, în acord cu solicitările pieței muncii, îmbunătățirea imaginii instituționale. Universitatea va adopta o politică instituțională de învățare pe tot parcursul vieții cu scopul de a promova dezvoltarea cunoașterii și de a influența procesul de ÎPV la nivel instituțional.

Învățarea pe tot parcursul vieții va fi inclusă în toate aspectele academice, iar universitatea va trebui să creeze condiții optime pentru a permite tuturor celor interesați accesul la studii. UPSC se angajează să implementeze Strategia de învățare pe tot parcursul vieții de nouă generație, caracterizată de dinamism și consecvență în următorii 5 ani universitari. Strategia și procesul de implementare va fi corelat cu planul strategic al universității. Strategia ÎPV presupune un doar că strategia enumera domeniile potențiale de acțiune și propune creșterea valorilor diversilor indicatori numerici, ci și coroborează obiectivele accesibile cu obiective realiste, resurse umane și financiare disponibile. Scopul său este de a spori punctele forte ale US din Comrat în domeniul ÎPV, precum și de a lucra pe punctele slabe.

III. OBIECTIVE STRATEGICE ȘI DIRECȚII PRIORITARE DE ACȚIUNI PRIVIND ÎNVĂȚAREA PE TOT PARCURSUL VIEȚII ÎN US DIN COMRAT

Învățarea pe tot parcursul vieții în cadrul Universității este un proces complex, în evoluție permanentă, care vizează activitatea tuturor subdiviziunilor sale. Procesul necesită acțiuni pe diferite domenii care interacționează și se condiționează reciproc. Acestea se referă la educația academică, la cercetare și la transferul de cunoștințe, la rolul universității în contextul societății globale și includ următoarele obiective strategice

Obiectivul strategic 1:

Schimbarea paradigmelor educaționale în favoarea adoptării conceptului de învățare pe tot parcursul vieții la Universitatea de Stat din Comrat

1.1. Îmbunătățirea cadrului de reglementare ULLL

1.2. Interacțiunea structurilor instituționale ULLL

1.4 Consolidarea capacitaților structurilor instituționale în domeniul învățării pe tot parcursul vieții pentru asigurarea calității serviciilor ÎPV.

1.3. Creșterea capacitații centrului

1.4 Conceperea programelor, unităților de curs, modulelor de formare profesională din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții, în acord cu nevoile de formare personale și profesionale ale beneficiarilor, pieței muncii.

1.5 Promovarea educației învățării pe tot parcursul vieții, a programelor de formare profesională continuă prin valorificarea resurselor specifice: mass-media, asociații profesionale, site-ul universității, rețele sociale etc.

1.6 Evaluarea externă a programelor de formare profesională în ÎPV.

Obiectivul strategic 2:

Îmbunătățirea marketingului programelor educaționale ale ULLL la USC

2.1. Dezvoltarea conceptului de activități de marketing

2.2. Postarea de materiale informative despre programe pe site-ul USC

2.3. Publicarea de informații despre serviciile și programele ULLL în mass-media

2.4. Diseminarea de informații despre activitățile ULLL prin participarea la conferințe la nivel regional, național și internațional și publicarea în reviste și colecții/

2.5 Consolidarea și dezvoltarea parteneriatelor la nivel local, național și european, pentru diversificarea ofertei educaționale de ÎPV, a oferi programe atractive și relevante cerințelor pieței muncii. Rezultatele așteptate în urma realizării .

Obiectivul strategic 3:

Dezvoltarea ofertelor educaționale

3.1. Identificarea nevoilor pieței muncii în cadrul programelor educaționale

3.2. Adaptarea programelor educaționale în conformitate cu solicitările beneficiarilor

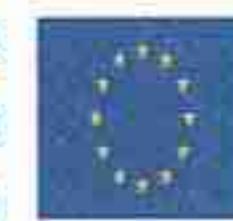
3.3. Dezvoltarea de noi programe educaționale

3.4 Adaptarea cursurilor universitare de la toate ciclurile de instruire la conceptul învățării pe tot parcursul vieții.

3.5 Monitorizarea și evaluarea continuă a calității programelor de învățare pe tot parcursul vieții, în scopul îmbunătățirii performanței serviciilor prestare de UPSC.

3.6 Identificarea nevoilor de formare individuale și profesionale ale beneficiarilor instituționali în ÎPV, prin administrarea chestionarelor în format Google forms.

3.7 Instituirea serviciului de ghidare și consiliere în carieră pentru utilizatorii individuali ÎPV.

3.8 Recunoașterea și certificarea competențelor obținute din învățarea non-formală.

3.9. Ofertele de servicii ULLL

Obiectivul strategic 4:

Mobilizarea resurselor

Personal didactic:

4.1. Instruirea cadrelor didactice din csu în vederea implementării programelor ULLL

4.2 Consolidarea relației dintre cercetare, predare și inovare în perspectiva învățării pe tot parcursul vieții.

4.3 Implicarea activă a personalului didactic, științifico-didactic al UPSC, a practicienilor în domeniu în diversificarea ofertei de programe de învățare pe parcursul vieții.

4.4 Organizarea sesiunilor de formare a personalului didactic, științifico-didactic din UPSC, practicienilor în domeniu privind modul de conceptualizare și organizare a programelor de învățare pe tot parcursul vieții.

4.5 Dezvoltarea sistemului instituțional favorabil de învățare și educație a adulților prin crearea de facilități, prin diversificarea formelor și serviciilor de formare continuă, prin eficientizarea activității Universității, Centrelor instituționale de formare profesională și personală continuă a adulților.

4.6 Dezvoltarea competenților profesionale ale cadrelor didactice din UPSC pentru elaborarea de programe de învățare pe tot parcursul vieții.

4.7 Motivarea cadrelor didactice din UPSC pentru elaborarea de programe specifice ÎPV.

Informații și resurse tehnice

4.8. Implicarea resurselor informaționale și tehnice în implementarea programelor ULLL

4.9 Formarea/dezvoltarea competențelor digitale ale cadrelor didactice/formatorilor care asigură ÎPV și implementarea standardelor de informatizare a educației.

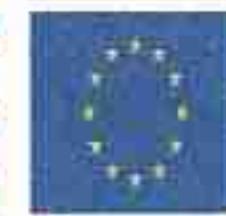
Efectele și rezultatele preconizate ale implementării strategiei

Următoarele efecte vor rezulta din punerea în aplicare a strategiei

- Creșterea satisfacției populației adulte în ceea ce privește calitatea vieții lor prin creșterea oportunităților de împlinire profesională și personală;

- Consolidarea stabilității sociale prin asigurarea disponibilității și dezvoltării infrastructurii pentru învățarea pe tot parcursul vieții pentru adulți

- creșterea atractivității investiționale suplimentare a zonelor prin creșterea nivelului de capital uman și social;

- creșterea competitivității populației adulte prin formarea de competențe profesionale, ținând cont de cerințele pieței muncii, formarea de competențe funcționale și dezvoltarea calităților personale.

IV. IMPLEMENTAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI DE ÎNVĂȚARE PE TOT PARCURSUL VIEȚII ÎN CADRUL UNIVERSITĂȚII DE STAT DIN COMRAT

Strategia de învățare pe tot parcursul vieții a Universității de Stat din Comrat pentru perioada 2021 – 2025 va fi revizuită periodic și actualizată în funcție de schimbările care vor apărea în plan local, național și internațional.

Pentru toate obiectivele și acțiunile menționate mai sus, vor fi colectate într-o bază de date electronică/platformă, în vederea asigurării unei evaluări corespunzătoare a progreselor realizate și a unor decizii adecvate la toate nivelurile de management.

Prinț-o monitorizare și evaluare eficiente se va urmări determinarea gradului în care sunt îndeplinite obiectivele din planul strategic.

Un calendar al procesului de monitorizare va fi stabilit la nivelul conducerii USC și vor implica Centrele de formare instituțională, diverse direcții, secții care sunt active în toate ariile de interes ale procesului de ÎPV. Datele rezultate în urma monitorizării și evaluării sunt foarte importante pentru optimizarea continuă a ÎPV în cadrul UPSC, în acest sens vor fi utilizate la elaborarea de planuri operaționale de activități.

În colectarea datelor se vor folosi instrumente cantitative și calitative.

- Instrumente cantitative: statistici (numărul evenimentelor, programelor, beneficiarilor implicați etc.); chestionare pentru formabili, absolvenți, manageri, cadre didactice etc.;
- Instrumentele calitative vor include: rapoarte ale întâlnirilor cu beneficiarii (studenți, cadre didactice etc.), rapoarte ale coordonatorilor de programe, rapoarte anuale de activitate al Centrului de formare continuă.

Implementarea Strategiei va fi realizată de Grupul de lucru universitar ÎPV.

La ședințele de lucru pot fi invitați reprezentați ai actorilor implicați în procesul de ÎPV atât din instituție, cât și din afara ei.

În procesul de monitorizare și reajustare a Strategiei, va fi implicat Comitetul Consultativ universitar pentru Învățarea pe tot parcursul vieții (format din prorector pentru activitatea didactică, director Centrul Formare Continuă, Șef Secția Management Academic și Asigurarea Calității, Șef Secția Tehnologii Informaționale, consiliere și ghidare în carieră). Comitetul va monitoriza permanent

modul și stadiul implementării strategiei, va avea reuniuni periodice de analiză, va formula recomandări, va participa la procesul de identificare a domeniilor de excelență.

Evaluarea finală a strategiei va fi făcută în 2025, iar planul operațional/strategic va fi analizat în fiecare an.

Aprobat	Senatul USC Proces verb. № 1 din 01.10.2021	Rector	Doctor, conf. univ. S. Zaharia
Verificat	Doctor, conf. univ. T. Racovcena	Prorector pentru știință și relații internaționale, coordonator	
Elaborat	Covricova R., doctor, conf. univ. Curteva O., doctor, conf. univ. Cîsa L., lector	Şef departamentul managementul calității și procesul de instruire Membru al grupului de lucru Membru al grupului de lucru	
	Nume	Funcția	Semnătura